ՕՆ ՊԷՇԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ՆԻՄԷՐՕ 4005

ՍԱԼԸ 13 ՄԱՐՏ 1879

Իսթանպոլ իչին սէնէվի գըյմէթի 8 մէճիտ
6 այլըգ 4 »
3 այլըգ 2 »

—

Թաշրայար իչին բոսծա իւճրէթի պիպէ օլարագ,
Սէնէվի գըյ· 10 մէճիտ
6 այլըգ 5 »
3 այլըգ 2 1/2»
Էլտէն նիւսխէմիզ սա-ի՛ալրը պագրը բարա պիր ղրուշա։

Մանկական Էջերեան

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԷՐՃԻԵԱՍ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՐՏ 25

١٢٩٦ ՐԷՊԻԼ ԱԽԸՐ ٣

١٢٩٤ ՄԱՐԹ

Իլանթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի տէֆա 3, 2 ինճի տէֆա 2, 3 ինճիւ վէ սայիր տէֆալար իչին 1 ղ։ Իլան սքրասքնա գծնուլմա-եան իլան սաթըրը 5 ղ։

Մէքթուպ վէ սայիր, Գալաթատա Բէնչ-շէնկի պազարընտա վագը Ն՝ 41 Իբսի խա-նընտա Կարապետ Ֆ· Փանոսեան իսմինէ իր-սալ իտիլէճէք տիր։

ԻԽԹԱՐ

Պու կիւնտէն իմիւպարէն, արթըգ ղազէթամըզըն էլտէն Նիւսխէսի, 1 ղրուշ պագրը ադճէ իլէ սաթըլաճագ տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԻ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Գահիրէ, 23 մարտ

Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի մարտ 8 թարիխի իլէ Խըտիվի Մըսրը հազ-րէթլերինէ իրսալ իյլէտիքլէրի պիր նօթասա, զաթը Խըտիվանէլերինին թէէմինաթընը ոէնէտ իթթիխազ իլէ պէրապէր, եէնի սուվէրը թէսվիէեէ միւրաճաաթտան տօ-յաեը տէրիւհտէ պուեուրաճագլարը աղըր մէսուլիէթի վէ սուվէրը թէսվիեէ իճրա օլունամագ իսէ պունան նաչի զուհուրա կէլէճէք նէթիճէլերին աղըրլըղընը իխթար իտիեօրլար։

ԱԺԱՆՍ ՐԷՕՑԹՐ

Լօնտրա, 25 մարտ

Տիւն լօրտլար մէճլիսինտէ ազատէն պի-րի լօրտ Սալիսպրիեէ աթիտէքի սիւալի իթտի.

«Ռուսիա հիւքիւմէթի, Պէրլին մուահէ-տէսինի իճրա իթմէտիյի, վէ դաթը հազրէ-թը բատիշահի, մէմալիքին մուհաֆազասը իչին Ինկիլիզ տօնանմասընընը Մարմարա տէ-նիզինէ, հաթթա պահրը Սիեահա ավտէթ իթմէսինէ լիւզում կէօրտիւյի հալտէ, հիւ-քիւմէթ պու թալէպէ մուվաֆագաթ իտէ-ճէ՞ք մի։»

Լօրտ Սալիսպրի պու սիւալէ աթիտէքի ճէվապը վիրտի.

«Զաթը հազրէթի Բատիշահի, միւթէ-ֆիգէրինտէն մուավէնէթ թալէպինտէ պուլունապիլիր, հալ պու քի հիւքիւմէթ, պէյլէ պիր լիւզում կէօրիւլէճէյինի զանն իթմէզ։»

ՏԱԽԻԼԻՅԷ Վ Է ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Վարիտաթը տէվլէթին պէչտէ պի-րի նիսպէթինտէ գապուլ օլունաճագ գայմէնին թաշրալարճա 350 ղուրուշ-լուղու, վէ Տէրիսաատէթտէ 325 ղու-րուշլուղու եիւզ ղուրուշ եէրինէ գա-պուլ իտիլմէսի պու քէրէ գարարլաշ-տըրըլարագ, քէյֆիեէթին Մալիեէ նէզարէթինտէն վիլաեաթը չահանէ վէ տէվայիրէ պիլտիրիլմէյի իշիտիլմիշ տիր։

— Իզզէտտին նամ վաքօրու հիւմա-եուն, ասաքիրի միւսթահֆըզայի չա-հանէյի ալըպ, Վարնաեա կէթմէք, վէ օրատան մէմլէքէթլէրի ճանիպինէ ազիմէթ իյլէմէք իւզրէ, տիւն կիճէ կէլիպօլուեա գըբեամ իյլէմիշ տիր։

— Տէվլէթի Ալիեէ Թարաֆընտան Պէլկրատ սէֆարէթը սէնիյյէսինին ին-թիխապը, գայտէ իգթիզասընճա Սըրպիսթան հիւքիւմէթինէ պէեան օլուն-տուղունտան, պու պապտէ Սըրպիս-թան հիւքիւմէթինին ճէվապը պիր հաֆթաեա գատար պէքլէնմէքտէ իմիշ։

իթասքնա մէմուր օլանլար, պիր գաչ եիւզ պին ղուրուշ սիրգաթ իթմիշլեր տիր։

Եինէ մէզքիւր ղազէթանքն եազը-ղընա կէօրէ, աեանը քիրամտէն Նա-մըգ բաշա հազրէթլերի, Պրուսա վի-լաեէթինտէ քեային չիֆթլիյինտէ ի-գամէթ իթմէսի հագգընտա միւսաա-տէյի սէնիյէյի իսթիրհամ իթմէսի իւ-շերինէ իշպու միւսաատէ քէնտիսինէ իթա օլունմագլա, քէրիմէսինին իզտի-վաճընտան սօնրա չիֆթլիյինէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

— Տիւնքի կիւն Պանգը Օսմանի տի-րէքթօրու Մ· Ֆօսթէր սատրազամ հազրէթլերիյլէ միւլագաթ իտիպ, Պանգը Օսմանինին թահթըրիեաէթին-տէ պուլունան թահվիլաթ համիլլերի գօմիթէսինին, Ֆրանսա վէ Ինկիլթէր-րա գօմիսէրլերինին թայերինի պէք-լէմէեէրէք, միւքէմմէլէն թանզիմ իթ-տիկի մալիեէ բլանընը հիւքիւմէթի Սէնիյյէյի թագտիմ իտէճէկինի պէ-եան իյլէմիշ տիր։

— Պաղը մէվատտը մուհիմմէնին միւ-զաքքէրէսի իչին, ճումա իրթէսի կիւնիւ ագշամը սատրազամ հազրէթ-լերիյլէ սէրասքէր, խարիճիեէ, տախ-լիեէ, մալիեէ, վէ թիճարէթ նազըր-լարը, վէ Թօբխանէյի ամիրէ միւշի-րի բաշալար վէ շէհիր էմինի պէյ է-ֆէնտի հազրէթլերը, մապէյնի հրա-մաեունա ճէլպ վէ տավէթլէ, հուզու-րը հազրէթի Բատիշահիտէ սաաթ իւշ բատտէլերինէ գատար միւզաքէրաթ իմթիտատ իյլէմիշ տիր։

— Պուլղարլարընը էհալիյի Իսլամիեէ ալէյհինտէ իթտիքլէրի ֆէնալըգլարա տայիր, ճանիպը Պապը Ալիտէն տու-էլի մուազզամաեա պիր թէղքէրէյի ումումիեէ կէօնտէրիլտիկի եազըլմըշ իտի։ Պու կիւնքի վագըթ ղազէթա-սընտա օգունտուղունա կէօրէ, Ալմա-նիա տէվլէթի մէզքիւր միւզաքքէրէ-եէ ճէվապ վիրմիշ, վէ պու ճէվապնա-մէտէ տէվլէթի միւշարիլէյհա, շիքաե-եէթ օլունան ահվալ վէ վէգայիտէն տօլայը ըզհարը էսէֆ իտիպ, ֆագաթ պու խուսուստա միւտախէլէ իտիլմէ-եէճէյինի պիլտիրմիշ տիր։

— Զըրհլը Օսմանիյէ նամ ֆըրգա-թինի հիւմաեունուն պահրը Սէֆիտ սուլարընա կիթմէք իւզրէ էմր ալմըշ օլտուղու, վէ սայիր տօնանմատան պիր գաչ ատէտ հարպ սէֆինէլերինին տա-խի ազիմէթ իթմէք իւզրէ պուլուն-տուղու իշիտիլմիշ տիր։

— Էտիրնէեէ կիտէն ասաքիրի չա-հանէնին իքի իւչ թապուրլարը տէ-ըունի շէհիրտէ գարաղօլարտա վէ գու-սուրու Մէրիճ նէհրի քէնարընտա չա-տըրլարտա իգամէթ իթմէքտէ իմիշ։

— Ժէնէրալ Թօթլէպէնին տիւնքի կիւն Օտէսաեա մուվասըլէթ իյլէտիկի վէ ռումի մարտըն օն ալթըսընտա օրա-տան Բէթրէսպուրկա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէկի թէլէկրաֆ խապէր-լերինտէն տիր։

— Իսթանպոլտա օգունտուղունա կէօրէ, տուխան իտարէսինտէ պաղը էհէմմիեէթլիճէ սիրգաթ վուգու պուլ-տուղու մէյտանա չըգարըլմըշ, վէ տուխան բաքէթլերի իչին պանտէրօլ

—Մէսմուաթա կէօրէ, տէվլէթի Ա-լիեէ իլէ Գարատաղ պէյնինտէ միւնա-սէպաթը ըէսմիեէ պիր հաֆթաեա գատար իեատէ օլունաճաղընտան, ճանիպի տէվլէթի Ալիեէտէն Գարաճա պէյ Զէթինէ սէֆարէթինէ թայերին օլունաճագ տըր։

—Կէչէն բազար կիճէսի, սաաթ տօգուզ բատտէլերինտէ, եէնի գաբուտա վագը պիր եալըեա խըրսըզլար կիրէրէք, գէրգ լիրա գէյմէթինտէ ագճէ վէ էշ-եա չալմըշլար, վէ հէր նէ գատար խա-նէ սահիպի ուեանարագ, իմտատ պա-ղըրմըշ իսէտէ, խըրսըզլար պիր սան-տալա պինէրէք ֆիրար իյլէմիշլերտիր։

Օրթալըգ ալթիսաթ օլուպ վէ պի-րազ վագըթ կէչտիքտէն սօնրա, կէր-չի, մէզքիւր խանէ սքրասքնտա՝, եանի Սանտրգ պուրնունտա վագը գարաղօլ-խանէտէն զապթիեէլէր իլէ մահէլլէ պէքճիսի եէթիշիպ կէլմիշլեր, վէ պիր սանտալ ճէլպիյլէ, խըրսըզլարըն ար-գասքնտան եէթիշմէքլիկի տիւշիւն-միւշլեր իսէտէ, պիր քէրրէ լիման օ-տասքնա խապէր վիրմէքլիկէ լիւզում կէօրմիւշլեր, վէ օրաեա միւրաճաաթ օլունտուղունտա տախի, մէջմուր պու-լունան զաթտան, «պէն սանտալ չըգա-ըամամ» ճէվապընը ալմըշլար տըր։

Լիման մէմուրը սանտալ չըգարա-ազ։ [illegible] նիզ աթըլըպ, վէ գուշ կիպի հավա-տա ուչամազլար իսէ, պու եօլտա խըր-սըզլըգլարըն էօնիւ նա՛սըլ ալընապի-լէճէք տիր պիլմէեօրըզ։ Պէսպէլի էն սելամէթ եօլու, հէր քէս տիգգաթ իտիպատ, մալինի չալտըրմամաեա չա-ըըշմալըտըր . . . ։

—Տիւն Էրմէնի համալը պիրի Գա-լաթա թրամվայ ճատտէսինտէն կիտէր-քէն եէրէ տիւշիւպ ֆիւճճէթէն վէ-ֆաթ իյլէմիշ տիր։

— Տէմիր քէօբրիւնիւն ալթընա պի-ըէր տուպա տահա իլավէ իտէրէք, լազըմ կէլէն նօգսանլարը իգմալի, հիւքիւմէթի Սէնիեէ իլէ միւթէահիւ-տիւ արասքնտա գարարկիր օլտուղու ճիհէթլէ, մէզքիւր քէօբրիւնիւն Լօն-տրատան ճէլպ օլունան տէմիր էտէվա-թը, պու քէրրէ հավուզ իթտիսալին-տէքի մէյտան, միւթէահիւտիւ մէր-գումուն վէքիլինէ թէրսանէյի ամիրէ թարաֆընտան վիրիլէրէք, օրաեա չը-գարըլտըղը թահգըգ գելընմըշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պէրաթ սանճաղը միւթէսարրըֆլըղը Բրէվեզա միւթէսարրըֆը սապէգ սա-ատէթլու Թիմուր բաշա հազրէթլերինէ.

Բրէվեզա սանճաղը միւթէսարրըֆ-լըղը Տրամա միւթէսարրըֆլըղընտան միւնֆասըլ սաատէթլու Սէլահէտտին պէյ էֆէնտիյէ.

Մուսուլ վիլաեէթի մէքթուպճըլըղը ըիֆաթլու Համտի պէկէ։

—

Կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Ալ-մանեա իմբէրաթօրընուն ըէսմի վէլա-տէթի օլմագ հասէպի իլէ քիլիսէտէ ըէսմը տուա իյֆա իտիլմիշ, վէ Ալման-եա սէֆիրի իսէ օ կիւն թէպատեը ըէս-մէն զապուլ իյլէտիքտէն սօնրա իմբէ-ըաթօր նամընա Ալմանեա ավիզօ վա-բօրու Բօմարանիատէ վիրիլէն զիեա-ֆէթ վէ պալօտա հաղը պուլունմուշ, վէ օրատան կիճէ սաաթ տէօրթտէ Պէյօղլունա ավտէթլէ Թէօթօնիա նամ Ալմանեա գլիւպինտէ վիրիլէն սուարէ-եէ կիթմիշլեր տիր։

—Պահրը սէֆիտ մուհաֆըզ վէքի-լի ֆէրիդ Հիւսէյին բաշանընը Պէյդօղ-տա քեային գօնագլարընտա կէչէն բա-զար կիճէսի պիր վագը զուհուրա կէլմիշ տիր. չէօյլէ քի, բաշայի միւ-շարիլէյհին մախտումի ուֆագ զապի-թանընտան պիր զաթ, հարէմինի ըը-վօլվըը իլէ մուրուպ էօլտիւրմիշ, վէ զապթիէլեր եէթիշտիքտէ, միւմաի-լէյհ թէսլիմ օլմամըշ, վէ տէրհալ քէյ-ֆիեէթ պա թէլէկրաֆ Տէրիսաատէ-թէ խապեր վիրիլիպ, վերիլէն էմր իւ-զերինէ պիր մըգտար ասքէր իլէ գօ-նագ ապլօգա իտիլմէքլէ, նիհաեէթ միւմաիլէյհ քէնտիսինի թէսլիմ իյլէ-միշ տիր։

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ պէեան իթտիկիմիզ պիր Մարաշ մէքթուպու-նու, եանի, Աբըգ օղլու Աթթին էֆէն-տի թարաֆընտան, կէչէնտէ, Զէյթին [illegible] տէրճ իտիլմիշ օլան պիր մէքթուպուն ճէվապընը, հէմ ատալէթէ ըիայէթէն, վէ հէմտէ, սահիհէն պու ատամընը, միւ-լէթիմիզ նէ տէրէճէլերտէ ատու վէ մուզիրը օլտուղունու, վէ նէ մէրթէպէ ճահիլ վէ միւթէասսիպ պուլունտու-ղունու, ումումի միլլէթիմիզէ քէնտի գալէմիյլէ անլաթընըմըզ օլմագ նիյէ-թիյլէ, պու կիւնքի նիւսխէմիզին Ազգային մահէլլիմիզտէ տէրճ ու պէեան իթմիշիզ տիր։

Մէզքիւր մէքթուպու, Վարդան պէյ հազրէթլերի տախի օգուեարագ, էկէր սահիհէն գալպինտէ, ազաճըգ միլլէթիմիզի աճըմագըզ վէ մէրհամէթ վար իսէ, լազըմ կէլէն ճէվապը, քէն-տի թարաֆընտան տախի վիրմէքլիկէ հիմմէթ իթմէլի տիր· զիրա, տիգգաթը օգունտուղու թագտիրտէ, աշիքեար սուրէթտէ անլաշըլմագտա տըր քի, պու ատամ, եալընըզ Զէյթինլիլեր ա-լէյհինտէ վասակլըգ իթմէքլէ իգթի-ֆա իթմէյիպ, իլլա, Գաթօլիքլերտէն պաշգա, թէքմիլ միլլէթիմիզի տախի, տէվլէթ խայինի կիպի կէօսթէրմէքլիք վասակլըղընա գատար ճիւրաթ իթմիշ տիր. հալ պու քի Վարդան պէյ պիզ-զաթ քէնտիսի տախի, Գաթօլիք օլ-տուղու. հալտէ, պիր սէնէտէն պէրու, պէլքի եիւզ տէֆա, միլլէթիմիզ իչին տէվլէթի Ալիյէնին էն սատըգ վէ էն մուքթի թէպասը տըր տէյի, քէն-տի գալէմիյլէ չէհատէթ իյլէմիշ տիր։

Իշգէ միլլէթճէ խըտմէթլէր, պէօյլէ տիւշմէնլէր գարշըսընտա օլտուղու հալտէ իպրազ իտիլմէլի տիր. եօգսա, իգթիզա օլմատըղը վագըթտա, ազ-գասէրլիք պաղըրմագլըգտան պիր ֆայիտէ հասըլ օլմագ։

— Գարատաղ Թ. հոլիտի հուտուտունա մէմուր օլան էրքեանը հարպիեէ գայմագամլարընտան Պէտրի պէյ էֆէնտի իլէ գօլ աղաբը Սապրի էֆէնտինին պու կիւնլէրտէ մահէլլի մէմուրիէթլէրինէ ազիմէթ իտէճէքլէրի իշիտիմիշ տիր։

— Մէսմուաթա կէօրէ, Ավսթրիա մէսէլէսի իշին Պապը Ալիտէ իճթիմա իթմէքտէ օլան գօնֆէրանստա ճէրէեան իտէն միւպահասաթը ֆէզլէքէսի, Վիէննա գապինէթսունճա միւճէտտէն պազը միւզաքէրաթը իճապ իթմիշ օլտուղունտան, գօնֆէրանսը իճթիմաը պիր գաչ կիւն թէէխիր օլունմուշ տուր։

— Ռուսիա հիւքիւմիթի, մուհարէպէյի ախիրէնին զիքրինի էպէտի գելմագ իւզրէ պիր տիքիլի թաշ ըէքզինէ գարար վիրմիշ տիր։ Իշպու տիքիլի թաշը իւզէրինտէ Ռուս գարթալ գուշու օլուպ, պու գուշ, այ եելտեզը Օսմանլը սանճաղընը, վէ Թիւրքլէրին մուհարէպէ էնասընտա իսթիմալ իյլէտիքլէրի ալէամէթլէրի բէնչէսի իշինտէ թուրմագտա տը։ Տիքիլի թաշը տէօրթ թարաֆընտա, մուհարէպէնին պաշլըճա վագալարը գապարթըլը սուրէթտէ հէգգ օլունաճագ իմիշ։

— Էտիրնէտէն մարտ 16 թարիխի իլէ Մէսէնճրա եազրեօրլար.

Ժէնէրալ Սգոպէլէֆ, գօմանտանը պուլունտուղու սիւարի գօլ օրտու միւրէթթէպաթընտան տէօրտինճի գօլ սիւարի ֆըրգասըյլա պէրապէր ճէսրը Մըսթաֆա բաշա գարիեէսինէ ազիմէթ իյլէմիշ տիր։ Շիմտի Էտիրնէտ հէնուզ Թախլիեէ իտիմէեէն Ռուս լէվազիմ իտարէսիյլէ խասթախանէ մուհաֆազասընա մէմուր պիր գաչ բիատէ պէօլիւյինտէն վէ միւնիսիբալիթէ տայիրէքինտէ միլլէթլէրէ պագբարը։

Գօնսօլօսլարը էքսէրիսի գօնաղա կիտէրէք, Ժէնէրալ Սգոպէլէֆ իլէ վէտալաշարլար, վա՝ Ռէուֆ բաշա նամիզաճ օլմաղլա, Թարաֆընտան եավէրլէրինտէն պիրիսինի գօնաղա կէօնտէրտի։ Պիր թապուր Օսմանլը բիատէ ասքէրի, էօնլէրինտէ մուզիգա թագըմը պուլունտուղու, վէ Զարա մախսուս պէսթէյի թէրէննիւմագ օլտուղու հալտէ գօնաղընը էօնիւնտէ տիզիլմիշ, վէ Ռուսիա սիւարիսի, էօնլէրինտէն կէչմիշ տիր։ Ռուս ասքէրլէրի, եէնի իւնիֆորմա կիյինմիշ օլուպ, մուհարէպէ պէսթէլէրի օգուտմագտա խտիրէր, պունլարընը միւրուրի պիր սաաթ տէվամ իթմիշ տիր։ Էհալիտէն բէք չօգլարը, Ռուս ասքէրլէրին կէչտիքլէրի եօլլարընը իքի թարաֆընտա տիզիլիպ, «եաշասընը Ժէնէրալ Սգոպէլէֆ, եաշասընը Ռուս ասքէրլէրի» պաղրըշմագտա իտի։

Եարընտան իթիպարէն Ճէսրը Մըսթաֆա բաշատա պիր գայմագամ պուլունաճաղընտան, տիւնքի կիւն իքի պէօլիւք սիւարի ասաքիրի Շահանէ օլ թարաֆա իզամ օլընմըշ տըր։ Էվվէլկի կիւն իտարէյի միլքիյէ վէ հիւքիւմէթ տէֆթէրլէրի Ռէուֆ բաշաեա թէսլիմ օլընմըշ վէ օ կիւնիւ պիրինճի տէֆա օլարագ գօնաղընը գաբուսու էոնիւնտէ Օսմանլը նէօպէթճի ասքէրլէրի կէօրիւլմիշ տիւր։ Մարտըն օն իքիսինտէն իթիպարէն Օսմանլը զապըթասը էյքայի վազիֆէյէ պաշլամըշ տըր։ Պիր գաչ կիւն էվվէլ դայէթ չէն վէ գալապալըգլը օլան շէհրիմիզ նակէհան միւքտտեր վէ խալի պիր հալ քէսպ իթտի։ Լօգանթա վէ թէաթրօ վէ գաֆէ շանթանլար գաբանըպ միւսթէճիլլերինին չօղու, Ռուսիա օրտուսու արդասընտան Ֆիլիպէ վէ Իսքիմեեա կիթմիշլէր տիր։ Ալաթուրգա սաաթ 12տէն սոնրա տիւքքեանլար գաբանըպ, սօզ ագլարտա պէքճիլերտէն վէ ասաքիրը Օսմանիէէ գարաղօլլարընտան պաշգա քիմսէ կէօրիւլմէեօր։ Պիրիսի եաեա օլարագ ֆէնէրսիզ թուրթուլտուղունտա, վէ եախօտ ֆէնէրի եօլտա սէնտիւկինտէ, օ ատամը անիտէ թուրթուպ մէրքէզէ կէօթիւրիւեօրլար։ Շէհրին ալթը մահէլլէեէ թագսիմի մուվագգաթէն իպգա օլընմըշ տըր։

Ռում մէտրօպօլիտինէ իտիլէն թահդիր իւզէրինէ իճրա օլունան թահդիգաթտա, միւմայիլէյհէ իլք էվվէլ վուրան, ֆահիշէ պիր Ռում գարբըսը օլտուղու թէպէյեիւն իյլէմիշ իսէ տէ, մէրգումէ մէզքիւր վագաա ագբպինտէ պիր գաչ նէֆէր ֆէսատբիշլէր իլէ պէրապէր ֆիրար իյլէմիշ իտի։ Կէչէնտէ իտամ օլունան Ռուս միլլէթէզիմինին գաթիլլէրի օլան տէօրթ իսթանպօլլու Ռում, ֆիրիի իտամընը վուգուրինին իրթէսի կիւնիւ, իւզէրլէրինտէ մագթուլընը էվրագը իլէ պէշ եիւզ ռուպլի պուլունտուղու հալտէ տերտէսթ իտիլմիշլէր տիր։ Միւլթէզիմը մէրգումընտօսթու օլան պիր գաչ նէհուտիլէրին մուավէնէթիյլէ Ռուսբօլիսի մէրգուման գաթիլլէրի տերտէսթ իտէպիլմիշլէր տիր։ Ռուսլարընը Թախլիեէ իյլէտիքլէրի գազալարընը հէման քեաֆիֆէյի էհալիյի խրիսթիանիեէսի նագլ իտէպլիտիքլէրի չէյլերլէ Ռումէլիյի Ճարգիյէ հիճրէթ իյլէմիշլէր տիր։ Միւհաճիրէթ իքի հաֆթատան պէրի պաշլաեբպ քիւլլիեէթ իւզրէ տէվամ իյլէմիշ տիր։ Ուզուն քէօփրիւտէն պաշլաեարագ պիւթիւն էհալիյի խրիսթիանիեէ շըմէնտբֆէր սթասիօնլարընա տօղրու հիւճում կէօսթէրիեօրլար իտի։ Պունլարընը զէնկինլէրի պիլէթլէրի քէնտիլէրի ալմըշ վէ ֆուգարասընա Ռուս զապիթլէրի թարաֆընտան պիլէթ վերիլ[illegible] Դիզիք վէ Եելտեզ գարիեէլէրէնտէն եիւզ նէֆէր ֆագըր Խրիսթիան ֆամիլեասը հիճրէթ իյլէմիշ տիր, պունլարտան պազբլարը, կ՝թտիքլէրի եէրլէրտէ մէմուլ իյլէտիքլէրի գապուլիեէթի պուլմատըգլարընտան մէմէքէթլէրինէ ավտէթ իյլէտիքլէրի միսիլու սայիրլէրինին տէ ավտէթ իտէճէյի զանն օլունուեօր։

— Նիու եօրգ Հէրալտ զազէթասընընը թաշքինտ մուխպիրինտէն ալտըգը պիր թէլէկրաֆնամէնին մաէլինէ կէօրէ, եագուպ խան Մազարիչրիֆէ կէօնտէրտիյի պիր թահրիրաթընտա, Քօսթ օվասընտա իքի թապուր ինկիլիզ ասաքիրինին Էլճի գապիտէսինտէն մազլուպ օլուպ թաազիպ իտիլտիկինի, վէ գապիտէյի մէզքիւրէնին, Լակմա գալաբընը Ինկիլիզլերտէն զապթ իթտիկինի վէ օրանըն Ինկիլիզ կուվէրնէօրի էսիր թութուլուպ, զէնճիրպէնտ օլտուղու հալտէ Քեապիլ նագլ իտիլտիկինի պիլդիրմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միւէլլիֆ.

Մանզումէյի էֆքեար զազէթասընընը, 4 փեբրվար, սէնէ 1879 թարիխլու, վէ 3963 նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ, միլք ու վաթան խահիշկէրի իմզասընա, իլանանամէ գելընընտա, կէօեա Մարաշտան մէրսուլ պիր վարագա մանզուրում օլմուշ տուր։

Մէզքիւր իլանանամէտ էկէրչի չախսըմա վէ մէմուրիյէթիմէ այիտ բէք չօղ ֆիթիրա վէ հագարէթլի թապիրաթ իսթիմալ օլունմուշ իսէ տէ, իմզասընը իւչ եելտեզ կէօլկէսինտէ սէթր իտէրէք, իսպաթքա միւգթէտիր օլմատըգը պիր թագըմ թիւրահաթտան քեանլար գաբանըպ, սօզ ագլարտա պէքճիլերտէն վէ ասաքիրը Օսմանիէէ գարաղօլլարընտան պաշգա քիմսէ կէօրիւլմէեօր։ Պիրիսի եաեա օլարագ ֆէնէրսիզ թուրթուլտուղունտա, վէ եախօտ ֆէնէրի եօլտա սէնտիւկինտէ, օ ատամը անիտէ թուրթուպ մէրքէզէ կէօթիւրիւեօրլար։ Շէհրին ալթը մահէլլէեէ թագսիմի մուվագգաթէն իպգա օլընմըշ տըր։

Ռում մէտրօպօլիտինէ իտիլէն թահդիր իւզէրինէ իճրա օլունան թահդիգաթտա, միւմայիլէյհէ իլք էվվէլ վուրան, ֆահիշէ պիր Ռում գարբըսը օլտուղու թէպէյեիւն իյլէմիշ իսէ տէ, մէրգումէ մէզքիւր վագաա ագբպինտէ պիր գաչ նէֆէր ֆէսատբիշլէր իլէ պէրապէր ֆիրար իյլէմիշ իտի։ Կէչէնտէ իտամ օլունան Ռուս միլլէթէզիմինին գաթիլլէրի օլան տէօրթ իսթանպօլլու Ռում, ֆիրիի իտամընը վուգուրինին իրթէսի կիւնիւ, իւզէրլէրինտէ մագթուլընը էվրագը իլէ պէշ եիւզ ռուպլի պուլունտուղու հալտէ տերտէսթ իտիլմիշլէր տիր։ Միւլթէզիմը մէրգումընտօսթու օլան պիր գաչ նէհուտիլէրին մուավէնէթիյլէ Ռուսբօլիսի մէրգուման գաթիլլէրի տերտէսթ իտէպիլմիշլէր տիր։ Ռուսլարընը Թախլիեէ իյլէտիքլէրի գազալարընը հէման քեաֆիֆէյի էհալիյի խրիսթիանիեէսի նագլ իտէպլիտիքլէրի չէյլերլէ Ռումէլիյի Ճարգիյէ հիճրէթ իյլէմիշլէր տիր։ Միւհաճիրէթ իքի հաֆթատան պէրի պաշլաեբպ քիւլլիեէթ իւզրէ տէվամ իյլէմիշ տիր։ Ուզուն քէօփրիւտէն պաշլաեարագ պիւթիւն էհալիյի խրիսթիանիեէ շըմէնտբֆէր սթասիօնլարընա տօղրու հիւճում կէօսթէրիեօրլար իտի։ Պունլարընը զէնկինլէրի պիլէթլէրի քէնտիլէրի ալմըշ վէ ֆուգարասընա Ռուս զապիթլէրի թարաֆընտան պիլէթ վերիլ[illegible] Դիզիք վէ Եելտեզ գարիեէլէրէնտէն եիւզ նէֆէր ֆագըր Խրիսթիան ֆամիլեասը հիճրէթ իյլէմիշ տիր, պունլարտան պազբլարը, կ՝թտիքլէրի եէրլէրտէ մէմուլ իյլէտիքլէրի գապուլիեէթի պուլմատըգլարընտան մէմէքէթլէրինէ ավտէթ իյլէտիքլէրի միսիլու սայիրլէրինին տէ ավտէթ իտէճէյի զանն օլունուեօր։

— Նիու եօրգ Հէրալտ զազէթասընընը թաշքինտ մուխպիրինտէն ալտըգը պիր թէլէկրաֆնամէնին մաէլինէ կէօրէ, եագուպ խան Մազարիչրիֆէ կէօնտէրտիյի պիր թահրիրաթընտա, Քօսթ օվասընտա իքի թապուր ինկիլիզ ասաքիրինին Էլճի գապիտէսինտէն մազլուպ օլուպ թաազիպ իտիլտիկինի, վէ գապիտէյի մէզքիւրէնին, Լակմա գալաբընը Ինկիլիզլերտէն զապթ իթտիկինի վէ օրանըն Ինկիլիզ կուվէրնէօրի էսիր թութուլուպ, զէնճիրպէնտ օլտուղու հալտէ Քեապիլ նագլ իտիլտիկինի պիլդիրմիշ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Միւէլլիֆ.

Մանզումէյի էֆքեար զազէթասընընը, 4 փեբրվար, սէնէ 1879 թարիխլու, վէ 3963 նիւմէրօլու նիւսխէսինտէ, միլք ու վաթան խահիշկէրի իմզասընա, իլանանամէ գելընընտա, կէօեա Մարաշտան մէրսուլ պիր վարագա մանզուրում օլմուշ տուր։

Մէզքիւր իլանանամէտ էկէրչի չախսըմա վէ մէմուրիյէթիմէ այիտ բէք չօղ ֆիթիրա վէ հագարէթլի թապիրաթ իսթիմալ օլունմուշ իսէ տէ, իմզասընը իւչ եելտեզ կէօլկէսինտէ սէթր իտէրէք, իսպաթքա միւգթէտիր օլմատըգը պիր թագըմ թիւրահաթտան

Նաչի, հէտէֆի իթիրազ սլմամագ գաստըյլա, իսմինի քէթմ իթմէսինտէն տօլաեը, սիւքիւթլէ մուզապէլէ իթմէք, գաիտէյի միւնազաաճա, ճէվապը քեաֆի ատտ օլունուր իսէ տէ, Մանզումէյի էֆքեար զազէթասընընը միւթալաասընտա, մէքթուպու մէզքիւրու, պիր մէնպաի ալիտէն (պէլքի եելտեզ օլտուղու իչին օլմալը) այմըշ օլտուղունա իթիմատէն, ուզունճա պիր մէգալէ իլէ, մէքթուպու մէզքիւրուն մուհարրիրիյլէ հէմհալ օլմուշ օլտուղունտան, արթըգ սիւքիւթէ մահէլ գալմամըշ օլտուղունա, վէ Մաթպուաթ նիզամնամէսինին սէքիզինճի մատտէսինտէ «Պիր զազէթատա, պիր զաթըն խմի թասրիհլէրէ վէ եա իմա թարիգլէր, պիր ֆըգրատէրճ օլունուպ տա, օլ զաթ թարաֆընտան, զազէթաճըեա ճէվապ կէօնտէրիլտիքտէ, զազէթաճը պու ճէվապը իւք վէ եա իքինճի նէշը օլունաճագ նիւսխէյէ, պիլա իւճրէթ տէրճ իտէճէք տիր» տէյու մուհարրէր պուլունտուղունա պինաէն, իշթէ պու ճէվապըմըզը զազէթանըզա սէրիան տէրճ իյլէմէք իւզրէ, փօսթա իլէ, թէահհիւտիւ օլարագ, թարաֆընըզա իրսալ իտուպ, թաֆսիլաթը լազըմէյի իթա իտիեօրում։

Մահուտ իլանանամէտ ճէրհ ու իթիրազ օլունաճագ տէօրթ մատտէ վար իսէ տէ, իքի մատտէսինին ճէրհ ու թէզգիպի հիւքիւմէթի սէնիյէ իլէ, Մահմուտ էֆէնտիեէ այիտ օլուպ, տիկէր իքի մատտէսի քի, մէզհէպի մաթպուիմ օլան Գաթօլիքիկէ վէ չախսըմա այիտ տիր, պուրալարընը ճէրհ վէ թէզգիպինի, վազիֆէսէն ատտ իտէրիմ։

Մէքթուպու մէզքիւրտէ Զէյթունտաքի չէգավէթին մէնչաի Գաթօլիքլէր օլտուղու պէեան օլմուշ իսէ տէ, Ռէպարլըշասասը զէմասէրին մաիմիլէրի տիր քի, Գաթօլիքլէր մէտէնիյէթ ալէմինտէ, 1879 սէնէսէն պէրու, էօյլէ պիր մէվզբի ալի զապթ իթմիշ օլտուգլարը հալտէ, թապի օլտուգլարը տէվլէթլէրէ, հէր վազըթ հիւսնի խըտամէթ վէ իթաաթ իտէրլէր։ Վէ Գաթօլիք նամընա օլարագ, թէվարիխին հիչ պիր սահիֆէսինտէ, չիմտիեէ գատտար ասլա վէ գաթա իտեան վէ իթաաթընընդ կէօրիւնմիշ վէ օգուտմուշ տէյիլ տիր։ Վէ նէ հաճէթ, մէսէլէյի մազիյէտէ, Ռումէլիտէ պուլունան Գաթօլիքլէրտէն հիչ պիրիսի, տէվլէթէ գարշը խեան իթմէմիշ տիր, հաթթա, Արնավութլուգտա պուլունան Գաթօլիքլէր, սիլահը համիյյէթէ սարբլըպ, տէվլէթի Ալիեէ ասքէրիյլէ, մուհարիպ օլան ֆըրգաեա մուգապէլէ իթմիշլէր տիր։ Էգճիւմլէ, տէվլէթին ըէսմի զազէթասը օլան Թագվիմի վէգայի, պիր պէնտի մախսուսինտէ կէչէն սէնէ «Իքի եիւզ էլի միլեօն պիր միլլէթին ըէյիսի բուհանիսի պուլունան հաչմէթլու փաբա հազրէթլէրի, պիզիմ հագգը օլտուղումուղու թասրիք իթթիքտէն սոնրա, պիւթիւն ալէմ պիզիմ խտտասմըզը թէսվիպ իթմիշ տիր» տէյի իլան իյլէտիկի հալտէ, Մանզումէյի էֆքեար զազէթասընընը, պէյհուտէ հիճվու թանը, ըէտտիյէմիզին զահմէթինի անյամպ տնօնք սահիհ տիր. շիմտի, Մարաշտա պուլունան էրմէնիլէր պիլէ պու իլանանամէնին միւնտէրիճաթընը թէքզիպլէ. շիֆահէն վէ թահրիրէն սէրբիսկօպոս էֆէնտիմիզէ պէեանը մազերէթ իթմէքտէ տիրլէր։

Զէյթունլուլար մին էլ գատիմ, հիւքիւմէթ ի Օսմանիեէտէն ռուկէրտան (աբ) իտիլէր. Զէյթունուն իսլահընը միւթէագբպ, Գաթօլիքլէր Զէյթունա աեագ պասալըտան պէրու, կէրէք միլլէթէ, կէրէք Զէյթունա, վէ կէրէք հիւքիւմէթի սէնիյէյէ իթտիքլէրի խըտամէթ վէ սատագաթ, հատտը թարիֆտէն պիրուն տուր. հաթթա, պու պապտե մահէլլի գայիմմագամըզըզյա Մարաշ միւթէսարրըֆլըզընտան, չիմտիյէ գատտար ախզ օլունան չէհատէթնամէլէր, էկէր մաթպաանըզա կէօնտէրիլէրէք, տէրճի իլթիմաս օլունսա, պիր գաչ այ ղազէթանըզըն սահիֆէլէրինի թէզեին վէ մալամալ իտէճէկի չիւբհէսիզ տիր. Պիզիմ, Միքայէլեան Կղեմէս գերապայծառ նամընտա պիր Արքեպիսկոպոսումուզ վար տըր քի, Մարաշտա իւզէրինէ տիլ ուզատանընն տիլինի քէսէրլէր. մէմէքէթճէ էօյլէ պիր սատագաթ վէ հայսիյէթէ մալիք տիր քի, իսլամլար վէ Խրիսթիանլար Թաստիգ իտէրլէր. վէ հաթթա, իւչ պէշ սէնէտէն պէրու Ֆրէնսէնի, վէ Գաթօլիք, վէ Բրօթէսթան միլլէթլէրինտէն միւրէքքէպ պիր մէճլիսէ, էմսալի նամէսպուզ սուրէթտէ բրեասէթ իտտը. վէ նէ հաճէթ, մահուտ մէքթուպին մուհարրիրի պիլէ, քէնտի մէքթուպունտա, զերբէճէ տիլ ուզատամամըշ տըր. էկէր բիրէ գատտար գուսուրու օլայտը, տէվլէ գատտար պէօյիւտիւր իտի. վէ էկէր սիզ տէ ճիւզիճէ ինսաֆ պուեուրմուշ օլայըտընըզ, Գաթօլիք նամընա, սախթէ պիր թէասսիպիւք թազմազ իտինիզ. մաամաֆիհ, Գաթօլիքլէրին տէ ճիւզիճէ պիր Հանէթի օլայտը, ախէրլէրի կիպի, իւչ հարֆը օն սաթըրը օլմազսա, իքի հարֆը իքի սաթըրը օլարագ, պիր թէզբէրէսի թութուլուր իտի։

Մահուտ իլանանամէտ քի Շէյթան չէքիճի Աստուածատուր աղա, Զէյթունուն տաավի մէճլիսի միւմէյեիզանընտան օլուպ, հիւքիւմէթի սէնիյէեէ, վէ մահէլլի մէմուրլարընընն մուհաֆազասընա բէք չօգ խըտամէթ իյլէմէսինէ մէպնի, պու խըտամէթինի խթէմէեէնլէրտէն գօրգարագ, շու սօն կիւնլէրտէ, պիչարէ ատէմ, Մարաշա կէլտիյի հալտէ, էշգբեա թարաֆընտան, խանէսիյլէ հէր նէսի վար իսէ աթէշե վէրիլմիշ տիր։

Գաթօլիքլէրի զեմմ իտէճէք պիր եէր վար իսէ տէ, անը տա մուհարրիր վէ զազէթաճը էֆէնտիլէր պիլէմէմիշլէր տիր. օ տա, պիր ատէմին, տօսթու խասթա օլուպ տա, թէտավի վէ թէսլիյէթ մագսէտինէ մուղայիր օլարագ, պաշը ուճունտա պիր չան չալմագ կիպի, զբոը զէլիի մէրհամէթտէլիի հազրէթի բատիշահիտէ, միւսթազբլ օլտուղու հալտէ, պիր միւտտիյի ումումի կիպի, էնզարը եարու աղեարտէ, ահվալը տախիլիյէմիզի, ըէնկի ախէրտէ կէօսթէրէրէք, հէօքիւմէթի մահէլլիյէյի իթթիհամ էթմէք եօլլարընա սալիք օլմամալարընընը. ֆագաթ, Գաթօլիքլէր պունու, շիարը համիյէթ վէ ինսանիյէթտէն պահտ, վէ խըտամէթ էթմէք զէմանը շու զէմանն օլտուղունու վազթ ու հալէ միւնասիպ վէ միւսայիտ կէօրտիւքլէրինտէն, էօյլէ գարբըզը վագբտա, շիքեար ավամագ խիւլեալարընընը, պիր թագըմ ապէսիյաթէ բաղպէթ էթմէզլէր։

Զէյթուն շագըլարընընն ատէտինէ կէլինճէ, պունլար իքի իւչ եիւզ նէֆէրի միւթէճավիզ օլարագ, տէրտէսթ օլունանլարընտան օն նէֆէր գատտարը Գաթօլիք օլուպ, շու հիսապլէ, անճագ օթուզտա պիրինին Գաթօլիք օլտուղու անլաշըլմըշ, վէ ֆիրարտէ պուլունանլարընը իսէ, եալընըզ տէօրթ պէշ գաթօլիք օլտուղու հալտէ, մուհարիր էֆէնտինին, պունլարը ըէյիսի էշգբեա ատտ էտէրէք, վէ իչէրինտէն

ելթէ, կէրէք Զէյթունա, վէ կէրէք հիւքիւմէթի սէնիյէյէ իթտիքլէրի խըտամէթ վէ սատագաթ, հատտը թարիֆտէն պիրուն տուր. հաթթա, պու պապտե մահէլլի գայիմմագամըզըզյա Մարաշ միւթէսարրըֆլըզընտան, չիմտիյէ գատտար ախզ օլունան չէհատէթնամէլէր, էկէր մաթպաանըզա կէօնտէրիլէրէք, տէրճի իլթիմաս օլունսա, պիր գաչ այ ղազէթանըզըն սահիֆէլէրինի թէզեին վէ մալամալ իտէճէկի չիւբհէսիզ տիր. Պիզիմ, Միքայէլեան Կղեմէս գերապայծառ նամընտա պիր Արքեպիսկոպոսումուզ վար տըր քի, Մարաշտա իւզէրինէ տիլ ուզատանընն տիլինի քէսէրլէր. մէմէքէթճէ էօյլէ պիր սատագաթ վէ հայսիյէթէ մալիք տիր քի, իսլամլար վէ Խրիսթիանլար Թաստիգ իտէրլէր. վէ հաթթա, իւչ պէշ սէնէտէն պէրու Ֆրէնսէնի, վէ Գաթօլիք, վէ Բրօթէսթան միլլէթլէրինտէն միւրէքքէպ պիր մէճլիսէ, էմսալի նամէսպուզ սուրէթտէ բրեասէթ իտտը. վէ նէ հաճէթ, մահուտ մէքթուպին մուհարրիրի պիլէ, քէնտի մէքթուպունտա, զերբէճէ տիլ ուզատամամըշ տըր. էկէր բիրէ գատտար գուսուրու օլայտը, տէվլէ գատտար պէօյիւտիւր իտի. վէ էկէր սիզ տէ ճիւզիճէ ինսաֆ պուեուրմուշ օլայըտընըզ, Գաթօլիք նամընա, սախթէ պիր թէասսիպիւք թազմազ իտինիզ. մաամաֆիհ, Գաթօլիքլէրին տէ ճիւզիճէ պիր Հանէթի օլայտը, ախէրլէրի կիպի, իւչ հարֆը օն սաթըրը օլմազսա, իքի հարֆը իքի սաթըրը օլարագ, պիր թէզբէրէսի թութուլուր իտի։

Մահուտ իլանանամէտ քի Շէյթան չէքիճի Աստուածատուր աղա, Զէյթունուն տաավի մէճլիսի միւմէյեիզանընտան օլուպ, հիւքիւմէթի սէնիյէեէ, վէ մահէլլի մէմուրլարընընն մուհաֆազասընա բէք չօգ խըտամէթ իյլէմէսինէ մէպնի, պու խըտամէթինի խթէմէեէնլէրտէն գօրգարագ, շու սօն կիւնլէրտէ, պիչարէ ատէմ, Մարաշա կէլտիյի հալտէ, էշգբեա թարաֆընտան, խանէսիյլէ հէր նէսի վար իսէ աթէշե վէրիլմիշ տիր։

Գաթօլիքլէրի զեմմ իտէճէք պիր եէր վար իսէ տէ, անը տա մուհարրիր վէ զազէթաճը էֆէնտիլէր պիլէմէմիշլէր տիր. օ տա, պիր ատէմին, տօսթու խասթա օլուպ տա, թէտավի վէ թէսլիյէթ մագսէտինէ մուղայիր օլարագ, պաշը ուճունտա պիր չան չալմագ կիպի, զբոը զէլիի մէրհամէթտէլիի հազրէթի բատիշահիտէ, միւսթազբլ օլտուղու հալտէ, պիր միւտտիյի ումումի կիպի, էնզարը եարու աղեարտէ, ահվալը տախիլիյէմիզի, ըէնկի ախէրտէ կէօսթէրէրէք, հէօքիւմէթի մահէլլիյէյի իթթիհամ էթմէք եօլլարընա սալիք օլմամալարընընը. ֆագաթ, Գաթօլիքլէր պունու, շիարը համիյէթ վէ ինսանիյէթտէն պահտ, վէ խըտամէթ էթմէք զէմանը շու զէմանն օլտուղունու վազթ ու հալէ միւնասիպ վէ միւսայիտ կէօրտիւքլէրինտէն, էօյլէ գարբըզը վագբտա, շիքեար ավամագ խիւլեալարընընը, պիր թագըմ ապէսիյաթէ բաղպէթ էթմէզլէր։

Զէյթուն շագըլարընընն ատէտինէ կէլինճէ, պունլար իքի իւչ եիւզ նէֆէրի միւթէճավիզ օլարագ, տէրտէսթ օլունանլարընտան օն նէֆէր գատտարը Գաթօլիք օլուպ, շու հիսապլէ, անճագ օթուզտա պիրինին Գաթօլիք օլտուղու անլաշըլմըշ, վէ ֆիրարտէ պուլունանլարընը իսէ, եալընըզ տէօրթ պէշ գաթօլիք օլտուղու հալտէ, մուհարիր էֆէնտինին, պունլարը ըէյիսի էշգբեա ատտ էտէրէք, վէ իչէրինտէն

Ղարսի գրաւումը

1879 տարի Շ

Ղարսի գրաւումը մեծ իրադարձութիւն է մեր պատմութեան մէջ։ Ղարսը Հայաստանի ամենամեծ ամրոցն է, ամենաշքեղ ամրոցը։ Ինչպէս գրում է Ղարսի մասին հանրագիտարանը, Ղարսը ունի հնագոյն ամրոցներ, որոնք կանգնած են ինչպէս ասենք, ինչպէս ասենք, ինչպէս ասենք,

միշ չէյլէր տիր, վէ կիւնտէն կիւնէ գալգմագտա տբր։

Էվվէթ, պու խուսուս, միլքիմիղճէ պիւյիւք մազարրաթ վէ խարապիյէթ-լէրի մուճիպ օլմուշ տուր վէ օլմագտա տբր, վէ նասրլ քի, հիւքիւմէթի սէ-նիյէէ թարաֆը ալիսինտէն տախի, պու նօգթա թահթը նազարը տիգգաթա ալընարագ, մէվճուտ պուլունան սա-հիպ բիւթպէ վէ մէսնէտին էհլիէթ վէ լիեագաթընը թէֆթիշ վէ թահգիգ նի-եէթի մէրզուպէսիյլէ, խասսէթէն պիր գօմիսիօն թէշքիլ պույրուլմուշ տուր։

Նէ՛ գատար էսէֆ օլունաճագ պիր հալ, շու մէքթուպու եազան Արբգ-զատէ Արթին էֆէնտի կիպի ճահիլ պիր ատամ, գաբուճու պաշբլբգա վէ նիշանը իֆթիխարա մազհար պույրուլ-մուշ իմիշ. վէ տէվլէթէ սատրգանէ խբտմէթլէր իթմէքտէ իմիշ . . .

Հալպու քի պիզ վէ պիզիմլէ պէրա-պէր, նիչէ դազէթաճբլար, տէյիլ Մա-բաշտա, իլա նէֆսի բայիթախթատ, երկիրմիշէր օթուզար սէնէտէն պէրու միլք ու միլլէթէ, ալէմ նէզտինտէ, պու գատար խբտմէթլէր իթմէքտէ օ-լուպ, վէ էօյլէ Արբգ օղլու կիպի ա-տամլարբն պինլէրճէ վէ երեզ պինլէր-ճէլէրինէ, հէր ճիհէթլէ երկիր-միշէր սէնէ տէրսլէր վէրէպիլիր իքէն, տէյիլ գաբուճու պաշբլբգ, իլա պիր քէօմէսճի պաշբլբգ բիւթպէսինէ պիլէ նայիլ օլամամբշբգ տբր . . . սէպէ՞պ, չիւնքի, շու եա պու գայմագամ, եա միւթէսարրբֆ վէ եա տա վալիյէ ա-լէթ օրագ, միւտահինլիքլէր իթմէմի-շիզ տիր . . .

ԳՐԻԹԻԳ

կէչէն ճիւմա իրթէսի կիւնքի թէր-ճէմանտա, Հասունեան հաղրէթլէրի-նին, Զատիկ կիւնլէրինին եագլաշմասը միւնասէպէթիյլէ, Պէյօղլուտա վագբ Ս. Աստուածածին քիլիսէսինտէ, սէ-քիզ կիւն քարոզ վիրէճճէքլէրի իլանը օգունմուշ, վէ մէզքիւր իլանտա, տիգ-գաթ վէ էսէֆէ շաեան իքի լուղէթ կէօրիւլմիւշ տիր, չէօյլէ քի, մէզքիւր իլանըն սօն սաթբրլարբնտա, «պիլճիւմ-լէ ճէմաաթէն, «ԲԵՇԻԿԹԱՇ Դ-ԲԵԴՆԱ ԳԸՐ» տէնիլմիշ տիրքի, աղաճբգ թիւրքճէ-եէ աչինա օլանլարբն, պունու կէօր-տիւքլէրինտէ, քէմալի թէէսսիւֆլէ, պէօյլէ ճահիլ ատամլարբն, դազէթա չբգարմագտա օլմալարբ իչին, կիւլէ-ճէքլէրինտէ, չիւրհէ եօգ տուր. չիւն-քի, հէր քէս պիլիր քի, պիր պիւ-յիւք ատամ էկէր պիր քիւչիւք եէրէ կիտէճէք օլուր իսկ, օ կիթտիկի եէ-րէ, ԲԵՇԻԿԹԱՇ ԷՐԴԷ, եանի պախչբ չէրէֆ իյլէմիշ օլուր էմմա, պիր քիւչիւք ա-տամ, պիր պէօյիւք եէրէ կիտէճէք օլուր իսկ, օրաեա թէշրիֆ իթմիշ օլ-մաեբգ, իլա, նայիլի չէրէֆ օլմուշ օ-լուր. հէյլէ քիլիսէ տէնիլէն իպատէթ մահէլլի իսկ, մուգատտէս վէ միւպա-բէք պիր մահէլլ օլուպ, վէ էն պիւ-յիւք սէրսյլարտան պիլէ պիւեիւք սա-յբլաճաղընտան, հիչ պիր տինտէ վէ հիչ պիր մէզհէպտէ, պիւյիւք քիւչիւք հիչ պիր ատամ, վէյէվ պիր հիւքմաար վէ պիր իմբէրաթօր պիլէ օլսա, էօյլէ պիր իպատէթխանէյէ կիթմէսիյլէ, թէշրիֆ իթմիշ օլամազ, պունու թէր-ճէմանբն ճահիլ մուհարրիրլէրինտէն պաշգա, իհթիմալ տբր քի, հէր աղ չօգ քեաղբտ գարալամբշ վէ քէթապ միւթալաա իթմիշ օլանլար պիլիրլէր։

Տիմէք տիր քի, պու խէթա լիսան-ճա պիւյիւք պիր խէթա օլտուգտան պաշգա, քիլիսէեէ տախի պիւյիւք պիր թահգիր տիր. էմմա, պէօյէ չէյլէր, մէզքիւր դազէթանբն, հէման հէր նիւսխէսինտէ տօլու օլուպ, վէ օ-գուեանլարբն էքսէրի իսկ, օնտան տախի ճահիլ օլտուգլարբնտան. նէ տիգգաթ իտէն վար տբր վէ նէ տէ ֆէհմ։

Իքինճի, եանի ԴԵՐԵԴԵՆԱ ԳԸՐ լու-ղէթինէ կէլինճէ, էվվէլքինտէ քիւ-չիւք պիր ճահիլլիք վէ օնտան քիւ-չիւք պիր խէթա տէյիլ տիր. գիրա, ճէօմաաթ էօյլէ պալօ վէ թէաթրօ կիպի, պիր թիճարէթ մահէլլինէ տա-վէթ օլունմաեբգ, իլա պիր միւպա-բէք մահէլլտէ, բուհանի տուա վէ նա-սիհաթլար տինէմէքլիք իչին տավէթ օլունտուղունտա, ատի պիր թիճարէթ մահէլլինէ տավէթ օլունուր կիպի, միւթէմէննա տբր, եանի ըէճա օլու-նուր տիմէքլիք, ասլա ճայիզ օլամազ։

Պունլար ղազէթաճբլբգ իթմէքտէն խսկ, սէպզէվաթճբլբգ իթսէլլեր, քէն-տի էհլիյէթլէրինէ մուվաֆբգ պիր իշ-տէ պուլունմուշ օլուրլար։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Պու կիւն Ֆրէնքլէրէ եօրթու օլմագ հա-սէպի իլէ Գալաթա պօրսասը աչբլմբշ օլմա-տբղընատան, անճագ ազճէլէրին բիացասը իլէ գայմէ բիացասընը պէր վէճճի զիյր պէ-եան իտէրիզ.

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

		Ղրշ	Փր.
Օսմանլը լիրասը 100 ղրշոն			
Ինկիլիզ լիրասը		109	32
Ֆրանսբզ ալթունու		87	13
Բոլ		89	27
Գրբմից ալթունու		51	10
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը		5	10
Մէթալիք ֆարգը		11	
Պէշիք	ֆարգը	10	
Պագբր	ֆարգը	45	
Գարպօն գայիմէսի գաբիք		9	36

—o—

ԳԱԶԻՄԷՆԻՆ ԳԻԱՋԱՍԸ

Էն եիւքսէք	930
Էն աշաղը	720
Սաաթ 6 տէ	860

Եիւղիւք Գայիմէ պագբր հիսապը իլէ

ԻԼԱՆԱԹ

Էրմէնիճէ, Ֆրանսբզճա, Օսմանլբ-ճա վէ Նէմչէճէ լիսանլարա աշինա, վէ պու լիսանլարտա ումուրբ թահրիրեէ խբտմէթինի իֆաեէ միւգթէտիր, վէ տօպիօ տէֆթէր թութապիլէն պիր տէլիգանլբ, թիւճճար եանընտա իս-թիխտամ օլմագ արզուսինտէ պուլուն-տուղունտան, թալիպլիսի օլանբն մաթ-պաամբզա միւրաճաաթ իյլէմէսի իլան օլունուր։

—)(o)(—

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ
ԵՒ
ՎԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ՃՇԴՈՒԹԻՒՆ

Ֆրէնկեան վաճառատան բոլոր թիւերն ալ շահող վիճակատոմսաց վաճառումը կը դադրի մարտ 15 ժամ ճիշտ 6 1/2։ Մին-նոյն օրը հրապարակաւ ժամ ճիշտ 8 վի-ճակահանութիւնը կ'սկսի։ Տոմսակագին մէկ արծաթ մէճիտ։ ԸՆԴ ԱՄԵՆԸ ՁԾՁ տոմ-սակ որոց մէջն է 120 Գաղղ. ոսկւոյ ար-ժէքով երկու պատկերները որ Ա. անգամ ելլող թուոյն միայն մրցանակն է։

Կը ծախուի Ֆրէնկեան վաճառատուն Ուղուն չարշըյի գլուխ Քիլիտ խանի կից։

—

Իսթանպոլտա Պաղչէ գաբուսբնտա կէօմրիւյին գարշբսընտա Պուղտայճբ խանընտա, մէօհիւրլիւ շիշէլէր տէ-բունինտէ օլտուղու հալտէ ալէա Այ-վալբգ վէ Իզմիր մաստիգասբ, վէ Իզ-միր տախիլինտէ Սէրտի քէօյ վէ Գբբգ աղաճ շարապլարբնբն խալիս վէ էս-քիսի էհվէն ֆիեաթլէ սաթբլմագտա օլտուղու, վէ բաղպէթ իտէճէք միւշ-թէրիլէրին մէմնուն օլաճագլարբ իլան գբլընբբ։

5—5

PHOSPHATE DE FER
DE LERAS

Բարիստէ իրմ տօքթօրասը ախզ իթ-միշ օլան Լբասբն Ֆոսֆաթ տբ Ֆէրի։

Գան իչինտէ մութլագ չէլիք պու-լունուր։ Գանբն իչինտէ չէլիք գ«լմա-տբղընտա, ինսան գուվվէթտէն տիւ-չէր, իշթահը գաբանբը, եիւպիւնտէ ըէնք գալմագ, վէ գան տա քէնտի թա-պիի ալ ըէնկինի դայպ իտէր։

Գանա գուվվէթ վիրմէք իչին իսթի-մալ օլունան չէլիքլի հապ, թօզ վէ տբ-բաժէլէրին չու պիւյիւք մահզուրբ վար տբր քի, պունլարտա պուլունան չէլիք էրիմէմիշ տիր, վէ պինաէն ալէյհ, գա-թէն խասթա օլան միտէ չէլէյի էրիթ-մէեէ մէճպուր օլուպ, տահա զիեատէ եօրուլուր։

Լբրասբն Ֆոսֆաթ տբ Ֆէրինտէ պու-մահզուր եօգ տուր, մէզքիւր Ֆոսֆաթ տբ Ֆէր, պէրրահ, գօգուսուզ, վէ սու լէզէթինտէ պիր չուրուպ օլուպ, իչինտէ չէլիքտէն մաատա, քէմիեէ հաեաթ վի-րէն Ֆոսֆաթ վար տբր, իչպու չուրուպ զայիֆ վէ ըէնկի սօլկուն վէզայիֆ գանբբ ատամլարա բէք ֆայիտէլի օլտուղու կիպի, գատբն վէ գբզլարբն միտէ խաս-թալբգլարբն տախի տէֆ իտէր, վէ գա-տբնլարբն ատէթինի նիզամընտա տէ-վամ իթտիրիր վէ գատբնլարա մախսուս օլան Լէօգորէ վէ եախատ-Ֆէօր Պանշ նամ իլէթի իզալէ իտէր։

SIROP DE RAIFORT IODÉ
DE GRIMAULT ET CE.

Բարիստէ մուգիմ էճզաճբ Կրիմոլ վէ գումբանեասընբն Սիրո տբ Բ/Ֆո իոտէ նամ շուրուպու.

Եիկիրմի սէնէտէն պէրու, չօճուգլա-րա մախսուս խասթալբգլար իչին, Մօ-բինա Պուլբգ Եազբ, վէ սքօրպիթի տէֆ իտէր չուրուպ եէրինէ, իչպու մէզքիւր չուրուպ վիրիլիպ, բէք չօգ մուհասէ-նաթը կէօրիւլմիւշ տիւր։

Պօղազտա չբգան ուրլարբն թբգանմա-սընա, վէ իւֆիւնէթլէնմէսինէ, վէ խբրթ-լաղընա, վէ տէրի, վէ պաչ վէ եիւզիւն տի-չարբը վիրմէսինէ գարշը, ալէա պիր իլաճ օլտուղու կիպի, իչտահը տա աչար, սի-նիրէ գուվվէթ վիրիր, ըէնկսիզլիկի, վէ վիճուտ կէվչէքլիկինի տէֆ իտէր, վէ չօճուգլարա քէնտի թապիի գուվվէթ վէ չէնմէչրէպ իկինի վիրիր։

Պու մուալիճէ, մէմէտէքի չօճուգ-լարբն վիճուտինտէ հուսուլէ կէլիպ, վէ «Գրուբ տբ լէ» թէսմիեէ օլունան իլէթ իչին չիֆալը տբր։ Վէ գանը տախի թէմիզլէյիճի տիր։

Սաթբլբր պիւյիւք էճզախանէլէրտէ։

ՏԷՕՔՄԷԽԱՆԷ

Օտուն գաբուսբնտա Տամատեան էֆ-ֆէնտիլէրին 465 նիւմէրօլու տէօքմէ-խանէսինտէ էրմէնի, Օսմանլբ, վէ էվ-բօբաճա եազբլար հէր ճինսլէրի իլէ հաղբբ պուլունուպ զաեէթ էհվէն ֆի-եաթլա սաթբլմագտա օլտուղու։

ՄԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Բէնճէնպիհ-բազարբնտա Նօ. 41 Իբսի խանընտա

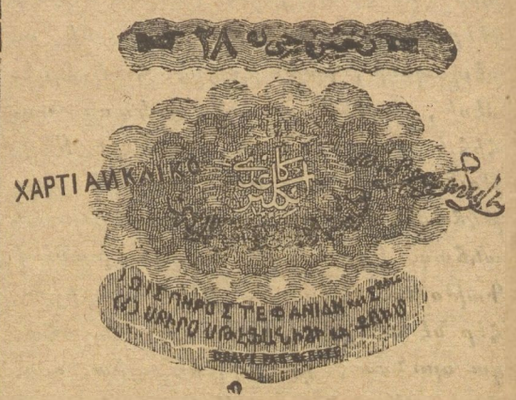

Պունտան էվվէլ իլան օլունան Ինկիլիզ սիկարա քեաղբտը Հասբը իսկէ-լէսինտէ 28 նիւմէրօլու զախիրէճի մա-ղազասբնտա սաթբլմագտա իտի իսկ տէ, պու քեաղբտբն պու քէրրէ թագ-լիտի զուհուր իյլէտիկինտէն, մէզքիւր քեաղբտբն գարաղընբն իւզէրինտէ, տէօրթ բէնքտէն իպարէթ վէ տէրունի գարագտա, պալէատէքի իմզա վէ նիւմէրօ օլմատբգճա թագլիտ ատտ օլունաճաղը իլան օլունուր։

Եունանիսթանբն Բիրէ լիմանընտա Օթամաթօրուլօս վէ Նօքէլէսինին էլի լաս նամ պէզ ֆապրիգասբ, լիրայ-Օսմանի 100 ղրշ. իթիպարբյլա ալէա վէ պէեազ պէզլէրին ֆիեաթը պէեան օլունուր.

Գեաֆֆէսի տէ 24 եարտալբգ.			
Պիրինճի	ճինս	60	ղրշ.
Իքինճի	«	58	ղրշ.
Իւչիւնճիւ	«	56	ղրշ.
Ցէօրտիւնճիւ	«	54	ղրշ.
Պէշինճի	«	52	ղրշ.
Ալթընճը	«	50	ղրշ.
Եէտինճի	«	48	ղրշ.

Իշ պու ֆապրիգանբն պէզլէրի, պէեազլբգտա վէ կիւզէլլիքտէ վէ գա-վիլիքտէ Էվրօբանբն ամէրիգան պէզլէ-րինէ ֆայիգ տիր։ Պու պէզլէրտէն ալ-մագ միւրատ իտէն, Գալաթատա Գուր-չուն խանընտա 3 նիւմէրօլու մաղա-զատա Ժ. Ֆ. Նիգօլէսի մաղազասբնա վէ Իսթանպօլ չարշբսընտա Աստարճբ խանը տէրունինտէ 3 նիւմէրօլու մա-ղազաեա միւրաճաաթ իտէպիլիրլէր։

ԵԱՆԴԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRIICH AND MERCANTIL
INSURANCE COMPANY
ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ
Նոր Լիմիթա վէ էքսթրա եանդը
«ԿՈՒՐԻՈ ԹՈՒՄԱՆԵԱՍԸ»

		Ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմաեէ		2,000,000
Էքստէնմիշ սէրմաեէ	250,000	
Եանդը հիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	1,040,744	1,290,744
1875 սէնէսինտէ սաֆի քեարը		917,178

NORTHERN
ASSURANC COMPANY
ՆՕՐԹՀԷՐՆ
Նոր Լիմիթա եանդը «ՔՈՒՐԻՈ ԹՈՒՄԱՆԵԱՍԸ»

Ասըլ սէրմաեէ		3,000,000
Իստէնմիշ սէրմաեէ	150,000	
Եանդը հիւպէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	380,000	530,000
1875 տէ Սաֆի քեարը		351,000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի Էքի սիկուրթա գումբանեալարընբն ՊԻՐԼԷՇՄԻՆ աճէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկընբ սիկուրթասը իչին չօգ գա-լայբգար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւթէրիլէ-րինէ, վէ Իսթանպօլուն բաղպէթլու էհալիսինէ իլան լտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, սի-կուրթաեա թութտուգլարը էպնիյէլէրի, պէյնլէրինտէ թագսիմ իտէճէքլէր տիր, Եանդընբ սիկուրթասը իչին վիրտիրլէրի գալայբգլար իլ պիր չօգ իշ եաբմաեա միւգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպօլ վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլէրտէ էպնիյէ սիկուրթաեա թութաճ տբր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագգընտա մալիումաթ ալմագ իստէյէնլէրին, Գալաթատա Եըլավանի-խանընտա 5 նիւմէրօ մաղազաեա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

Մէզքիւր գումբանեարընբ աճէնթօսու
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ